

Els sons del català: una eina d'aprenentatge autònom?*

Josefina Carrera-Sabaé

Professora Titular del Departament de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona
jcarrera@ub.edu

Maria Cabrera Callís

Professora Associada del Departament de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona
mcabrera@ub.edu

| Fecha presentación: 28/02/2012 | Aceptación: 14/12/2012 | Publicación: 21/06/2013

Resumen

El objetivo del artículo es presentar la utilidad del sitio web *Els sons del català* mediante el análisis de las valoraciones que de él han hecho 30 estudiantes de la asignatura *Llengua catalana II (descripció lingüística)* (Lengua Catalana II (descripción lingüística)), ofrecida en el curso académico 2010/2011 por el grado de Filología Catalana de la Universitat de Barcelona. Las valoraciones se sitúan en la excelencia, con algún aspecto mejorable en cuanto al contenido y la navegación en la interfaz. En el marco de la docencia de la asignatura, queda claro que el sitio web resulta una herramienta de aprendizaje autónomo adecuada y ampliamente usada.

Palabras clave: internet, fonética, catalán, aprendizaje autónomo

Resum

L'objectiu de l'article és donar a conèixer la utilitat de l'espai web *Els sons del català* mitjançant l'anàlisi de les valoracions que n'han fet 30 estudiants de l'assignatura *Llengua catalana II (descripció lingüística)*, oferta en el curs acadèmic 2010/2011 pel grau de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona. Les valoracions d'aquest espai web se situen en l'excel·lència, amb algun aspecte millorable de contingut i de navegació en la interfície. En el marc de la docència de l'assignatura, és ben clar que l'espai web resulta una eina d'aprenentatge autònom adequada i bastament utilitzada.

Paraules clau: internet, fonètica, català, aprenentatge autònom

Abstract

The main goal of this paper is to assess the usability of the website *Els sons del català* through the evaluation made by 30 students who have been taught *Llengua catalana II (descripció Lingüística)* (Catalan Language II (Linguistic description)), a subject present in the bachelor studies of Catalan Philology in the Universitat de Barcelona, in the academic year 2010-2011. Website's evaluations range between excellence and regularity, with few aspects regarding the content and the navigation through the site to be improved. The website has clearly been proved to be an adequate and widely used resource as for the teaching of the subject.

Key words: internet, phonetics, catalan, autonomous learning

* GIDCUB-11/FNC FONCAT Grup d'innovació docent consolidat en fonètica catalana (Universitat de Barcelona). Els sons del català. Desenvolupament de recursos tecnològics per a l'ensenyament i l'aprenentatge autònom de la fonètica (tercera fase) (2010-MQD-00193). Generalitat de Catalunya.
<http://www.ub.edu/sonscatala/>

1. Introducció i objectius

Aquest treball pretén d'estudiar la incidència i l'ús de l'espai web *Els sons del català* en la docència i en l'aprenentatge dels continguts de fonètica de l'assignatura *Llengua catalana II (descripció lingüística)* (d'ara en endavant, LC2) de la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona. Amb aquest fi s'han dut a terme 30 enquestes entre l'alumnat d'aquesta assignatura de l'any acadèmic 2010/2011; en aquest article s'analitzen, es comenten i es valoren els principals resultats obtinguts en la prospecció.

L'assignatura en el marc de la qual s'ha realitzat l'estudi és una matèria de primer curs obligatòria per als estudiants del grau de Filologia Catalana, optativa (a escollir entre aquesta i una del grau de Filologia Hispànica) per als estudiants del Grau de Lingüística i de Filologia Romànica i obligatòria per als estudiants del Grau de Llengües i Literatures Modernes que escullen el català com a segona llengua de la titulació. Així doncs, el perfil de l'alumnat enquestat és, en el marc dels estudis filològics, al més ampli possible. És de caràcter semestral, computa una suma de 6 crèdits ECTS i implica un total de 150 hores de treball per part de l'alumne, repartides entre activitats presencials a l'aula, activitats semidirigides i aprenentatge autònom.

Quant als continguts, LC2 pretén de ser el bateig d'inici de l'alumnat en la Lingüística descriptiva: ofereix una panoràmica general dels estudis en fonètica, fonologia, morfologia, lexicologia, sintaxi, pragmàtica i semàntica aplicats a la llengua catalana. La matèria, és, doncs, àmplia i diversa, i la seva docència requereix d'eines i recursos per facilitar tant la il·lustració d'uns continguts nous i de caràcter abstracte a la mateixa aula, en el moment que el docent els exposa, com el repàs i l'estudi assimilatori posteriors, en el moment que l'alumne els reprèn en el lloc de treball.

Pel que fa als objectius de coneixements, l'assignatura vol difondre les propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, lexicològiques, sintàctiques, semàntiques i pragmàtiques més rellevants de la llengua catalana; quant als objectius d'habilitats, s'espera que l'estudiant manegi amb destresa els recursos instrumentals bàsics de l'anàlisi lingüística (figures articulatòries, transcripció fonètica, representació sintàctica arbòria, etc.), els recursos bibliogràfics i les TIC (Tecnologies de la Informació i la Comunicació) pertinents. L'ús d'un recurs digital com el web *Els sons del català* a priori sembla que ha de resultar, doncs, especialment idoni per promoure tant els coneixements com les habilitats que es requereixen per a la superació de la part de fonètica tractada en l'assignatura.

Els continguts del bloc de fonètica de LC2 són fonamentalment tres: la descripció del procés de producció dels sons de la parla, especialment els de la llengua catalana; la identificació de cadascun d'aquests sons, atenent a les seves característiques articulatòries, i, per últim, la transcripció fonètica acurada de seqüències fòniques en català estàndard.

Els docents de l'assignatura observen que l'aprenentatge d'aquests continguts topa amb dues dificultats generals: el grau d'abstracció conceptual i la precisió lèxica i terminològica que els continguts requereixen. En efecte, és segurament en el bloc de fonètica on més materials de suport es necessiten a l'aula, per tal com les explicacions sobre el procés de producció dels sons i sobre les propietats de mode, lloc i sonoritat de les articulacions demanen d'imatges que ajudin els estudiants a situar, identificar i caracteritzar els òrgans que participen de la fonació humana. Si aquestes il·lustracions, a més, poden ser audiovisuals —de manera

que tot el cicle de producció del so es mostri de manera dinàmica—, la tasca explicativa resulta més senzilla i, la comprensió, més immediata. Des de la perspectiva del docent, doncs, és ben clar que l'ús de l'espai web *Els sons del català* resulta de gran utilitat per facilitar i agilitzar la comprensió dels continguts de fonètica de l'assignatura; en aquest article, a més, observarem i valorarem les consideracions que l'alumnat en fa.

Tal com s'acaba d'exposar, l'objectiu primer de l'article és donar a conèixer la utilitat de l'espai web *Els sons del català* mitjançant les valoracions que n'han fet dos grups d'alumnes, de quinze estudiants cadascun, de l'assignatura LC2, oferta en el curs acadèmic 2010/2011 pel grau de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona.

Els objectius secundaris del treball són, en primer lloc, reflexionar sobre els aspectes conuenients i els aspectes millorables de l'espai web, per tal de consolidar els primers i revisar els segons en la mesura que sigui possible, i, en segon lloc, oferir al lector l'anàlisi d'un cas real d'implementació i ús de materials d'innovació docent a l'aula universitària, per tal que els esculls i els encerts li resultin il·lustratius en el moment d'encetar un projecte similar en el seu camp de recerca i d'ensenyament.

L'article s'organitza de la manera següent: l'apartat 2 fa explícita la metodologia seguida en el disseny de l'enquesta i, en termes generals, en l'elaboració del web; l'apartat 3 presenta, comenta i valora els resultats obtinguts en la prospecció; l'apartat 4, per últim, clou l'article amb una reflexió sobre els aspectes ben aconseguits i els aspectes millorables de l'espai web observat.

2. Metodologia

2.1 Origen de l'experiència docent

La fonètica és part essencial d'assignatures de lingüística en els estudis de filologia. Actualment, la fonètica s'explica d'una manera més dinàmica, més connectada amb la fisiologia humana i més lligada a la realitat dels estudiants que abans gràcies als avenços tecnològics de què disposem. D'aquesta manera, els recursos creats per a la docència són més interactius i més propers a l'alumnat. Bona prova d'aquesta constatació és l'existència de diferents espais web en anglès, francès, alemany o espanyol que presenten la fonètica des de diversos punts de vista. Es poden trobar, per exemple, cursos de fonètica amb exercicis (<http://www.phonetics.ucla.edu/>), glossaris de termes fonètics, fonològics i lingüístics (<http://www.sil.org/mexico/ling/glosario/E005ai-Glossary.htm>), taules sonores dels sons de l'Alfabet fonètic internacional (<http://www.arts.gla.ac.uk/IPA/ipa.html>, <http://www.paulmeier.com/ipa/charts.html>), diagrames articuladoris, vídeos i altres animacions (<http://www.uiowa.edu/~acadtech/phonetics/>, <http://www.chass.utoronto.ca/~danhall/phonetics/sammy.html>), imatges realitzades amb raigs-x sobre l'articulació dels sons (<http://www.phonetik.uni-muenchen.de/~hoole/kurse/movies/>), fonaments d'acústica i fonètica acústica (<http://www.kettering.edu/~drussell/demos.html>, http://www.exploratorium.edu/exhibits/vocal_vowels/), percepció de la parla (<http://www.iurc.montp.inserm.fr/cric/audition/english/index.htm>), etc. Quant al català, els espais web sobre docència de la fonètica segmental són escassos. Hi ha, tanmateix, un espai web dedicat a la transcripció fonètica del català

(<http://latel.upf.edu/badatran/>), una altra web que també conté arxius de so per a la transcripció fonètica de paraules (<http://esadir.cat/ajudatranscripciofonetica>); i, finalment, l'espai web *Els sons del català* (<http://www.ub.edu/sonscatala/>), l'avaluació del qual presentem en aquest article.¹

La iniciativa de l'espai web *Els sons del català* s'enceta l'any 2006 a la Universitat de Barcelona (vegeu Carrera-Sabaté 2012 per a una explicació detallada de l'origen de l'espai). L'objectiu de la interfície és doble: 1) D'una banda, que els alumnes de d'assignatures de grau, com LC2 o *Gramàtica descriptiva del català* (pla d'estudis de Filologia Catalana de la UB corresponents a la modificació de l'any 2011), així com d'altres nivells educatius, puguin entendre fàcilment el procés de producció dels sons del català i puguin observar i contrastar diferències articulatòries entre aquests sons. Per assolir aquest objectiu, s'ha buscat que les designacions, les descripcions i els símbols que reproduïen els sons tinguin una gran transparència i que les representacions de la configuració del tracte vocal en la producció dels sons siguin al més proper a la realitat possible; en aquest sentit, al web apareixen imatges reals dels sons (vídeos) i figures articulatòries que representen aspectes diferents relacionats amb la producció dels sons. 2) D'altra banda, el segon objectiu de l'espai web és cobrir necessitats d'estudiants d'assignatures de tercer cicle i fins i tot professionals de l'àmbit de la investigació, atès que s'ofereix informació més especialitzada sobre la producció i transmissió dels sons del català. Per aconseguir aquest objectiu, la interfície conté, a més a més, espectrogrames, palatogrames i vídeos d'imatges reals dels òrgans articuladoris fotografiats amb ressonància magnètica.

2.2 Observacions generals sobre estructures hipermèdies

Tal com exposa Tejada (1999), quan un usuari interactua amb la informació en una estructura hipermèdia, ha de prescindir de la tradició que consisteix en la presentació lineal i seqüencial de la informació (Landow 1995). Els problemes que pot tenir estan relacionats amb la desorientació i la sobrecàrrega cognitiva, fruits, d'una banda, de la llibertat que té cada usuari a l'hora d'escollir les rutes de la informació (Duchastel 1990, Dede 1992) i, de l'altra (quant a la sobrecàrrega cognitiva), de la capacitat limitada del processament d'informació, de l'esforç cognitiu addicional i de la concentració necessària per mantenir determinades tasques al mateix temps (Kommers i Lanzing 1997).

Un sistema hipermèdia hauria de tenir en compte aquests aspectes i hauria de presentar uns continguts estructurats que poguessin dirigir els usuaris a activitats rellevants per a ells. D'aquesta manera, s'equilibraria la llibertat d'explotació i la informació que es presenta en qualsevol sistema hipermèdia.

2.3 Avaluació i anàlisi dels materials

Per tal de conèixer amb profunditat l'impacte dels materials que acabem de descriure, es fa imprescindible fer-ne una avaluació i una anàlisi a partir de les valoracions dels usuaris, que en el nostre cas són els estudiants de LC2 del grau en Filologia catalana de la UB. En aquest sentit, el nos-

tre treball es troba en la línia d'altres treballs sobre la llengua catalana, com ara Paloma i Montserrat (2012).

Per a l'elaboració del qüestionari, s'ha partit de diversos models d'anàlisi provinents de diferents articles de revistes sobre educació, com ara *Revista de Enseñanza Universitaria* o *Revista Iberoamericana de Evaluación Educativa* i també de les consideracions de Codina (2005), Sánchez (2009) i Ferrer *et al* (2012) sobre avaluació de recursos digitals en línia. El qüestionari utilitzat conté els apartats següents:

1. Dades generals sobre els estudiants enquestats: edat, gènere, situació laboral, llengua materna, estudis dels progenitors,² lloc de consulta del web;
2. Observacions generals sobre l'espai web: possibilitat de millorar la docència o l'aprenentatge de LC2, avantatges de la utilització del web, utilitat de l'espai, recomanació del web;
3. Facilitat d'ús del programa: valoració del material audiovisual, facilitat de navegar per l'espai web, dinamisme de l'espai web, navegació amena, facilitat d'aprenentatges;
4. Aprenentatge dels continguts de l'espai web: ús de l'espai web al llarg del curs, finalitat de les consultes realitzades, contingut dels conceptes fonamentals de fonètica i fonologia de l'assignatura, claredat dels continguts, aprenentatge atractiu a partir de l'estructura del web, organització de materials adequada per a l'aprenentatge, aprofundiment dels continguts adequat al nivell de LC2, dificultats, part més útil de l'espai web, manca d'alguna informació, aspectes millorables.

2.4 Participants

L'enquesta es va passar a un total de 30 estudiants de LC2, repartits en dos grups de matí i de tarda. Els estudiants del grup del matí que van contestar l'enquesta són 12 i, els de la tarda, 18.³ Cal tenir en compte que els estudiants de la tarda solen ser més grans i, molts cops, són estudiants-treballadors.

2.5 Procediment

Els materials de l'espai web es van avaluar mitjançant un qüestionari elaborat ad hoc (vegeu 2.3, *supra* ↑) que els estudiants van respondre a casa quan faltava poc perquè s'acabés la docència de l'assignatura i quan ja feia bastant temps que havien d'haver fet un ús intensiu del web. Els qüestionaris es van lliurar al professorat a classe.

2.6 Anàlisi estadística

S'han analitzat les dades estadísticament amb el programa Statgraphics. Els resultats que es presenten són descriptius, atès que les tabulacions creuades de factors ni altres anàlisis inferencials no han estat significatives.

3. Resultats de l'enquesta

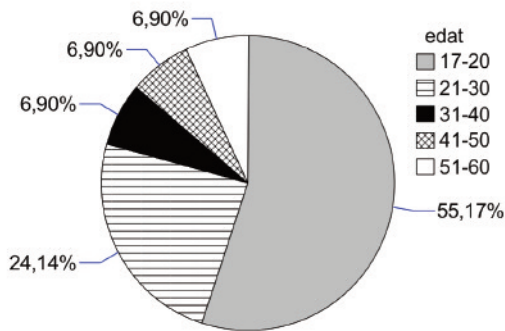
3.1 Dades generals

Pel que fa al perfil mitjà de l'alumnat participant de l'enquesta (Gràfic 1), més de la meitat dels estudiants de LC2 tenen una edat compresa entre els 17 i els 20 anys (55,17%): la majoria

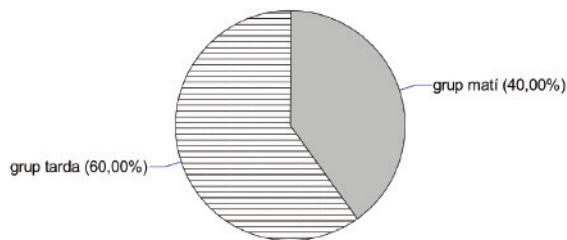
¹ En aquest apartat només fem referència als espais web dedicats a l'ensenyament del català segons el component fonètic segmental. Per a una revisió extensa d'aquest tema, vegeu el web *Els sons del català* (<http://www.ub.edu/sonscatala/>).

² Es van demanar les dades dels progenitors perquè en alguns estudis d'aprenentatge de llengües han resultat ser una dada significativa. Vegeu, per exemple, Oller (2010). Cal tenir en compte que alguns cops els estudiants que consulten el web no tenen el català com a L1.

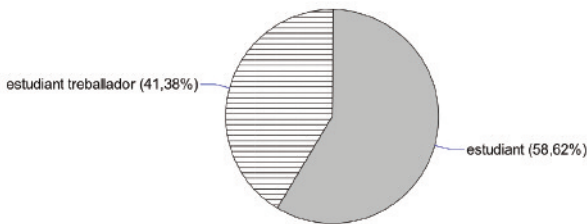
³ Volem agrair l'ajut d'Andreu Bosch, professor de LC2, en el recull d'enquestes d'estudiants del grup de tarda.

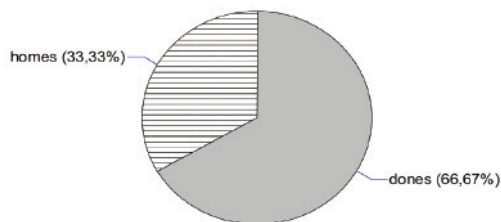
Gràfic 1. Edat de l'alumnat

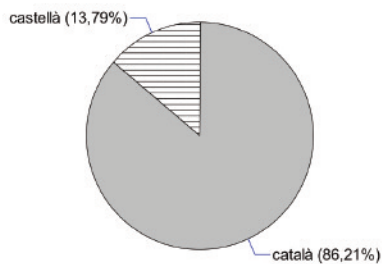
Gràfic 2. Distribució de l'alumnat en els grups de matí i de tarda

Gràfic 3. Situació laboral de l'alumnat

Gràfic 4. Gènere de l'alumnat

Gràfic 5. Llengua materna de l'alumnat

són, doncs, alumnes que cursen el primer o el segon any de carrera universitària. L'alumnat restant es mou en un ventall d'edats molt ampli, que va dels 21 als 60 anys. La segona franja d'edat més present a les aules de l'assignatura (24,14%) és la que comprèn estudiants d'entre 21 i 30 anys: són, doncs, alumnes de tercer o quart any de carrera,⁴ alumnes que s'han incorporat als estudis de filologia amb uns anys de retard o bé alumnes que cursen la segona carrera universitària i/o que s'incorporen a la universitat provinents del món laboral. Els altres tres perfils d'alumne es mouen, a parts iguals, entre estudiants que tenen de 31 a 40 anys (6,9%), estudiants de 41 a 50 anys (6,9%) i estudiants de 51 a 60 anys (6,9%). Són, aquestes tres franges d'edat darreres, les pròpies dels estudiants que inicien la segona carrera universitària i/o que s'incorporen a la universitat provinents del món laboral, amb un currículum d'anys de treball més o menys dilatats.

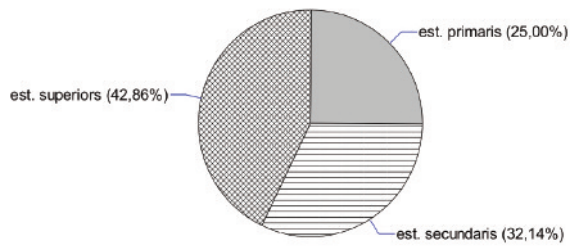
Pel que fa a la distribució en grups de l'alumnat enquestat (Gràfic 2), el 60% assisteix a l'assignatura en horari de tarda, mentre que el 40% ho fa en horari matinal. Tal com anunciàvem més amunt (epígraf *Participants*), la mitjana d'edat dels estudiants que omplen les aules de 15h a 21h acostuma a ser superior a la dels alumnes dels grups del matí, per tal com a la tarda és més alta la proporció d'alumnes-treballadors, que compatibilitzen la feina amb els estudis universitaris.

En aquest sentit, però, cal dir que la majoria d'alumnes enquestats no tenen cap altra ocupació laboral: en efecte, el 58,62% es dediquen a l'estudi a temps complet, mentre que el 41,38% desenvolupen també alguna tasca laboral (Gràfic 3). Val a dir, però, que el perfil d'alumne/treballador és segurament encara més escàs del que l'enquesta reporta, que n'amplifica la presència per dos motius. El primer és que, en el curs 2010/2011, es va oferir un únic grup de LC2 en horari de tarda, mentre que se n'oferiren tres en la franja horària matinal. Aquesta distribució, que respon a les necessitats de l'alumnat, està en relació estreta amb el perfil de discent que hem definit, i és indicativa de la major presència d'estudiants que d'estudiants/treballadors a les aules de Filologia. El segon motiu, de caràcter més general, és que, tal com ja s'ha esmentat (epígraf *Participants*), el nombre d'estudiants que ha respost l'enquesta és superior en el grup de tarda (18 alumnes) que en el grup de matí (12 alumnes). Per aquestes raons, doncs, les respostes dels matriculats en el grup de tarda són sensiblement més rellevants en les enquestes. Aquesta lleu desviació, però, respon a la voluntat dels enquestats de recollir unes opinions d'abast més ampli, que abracin tots els perfils de l'alumnat.

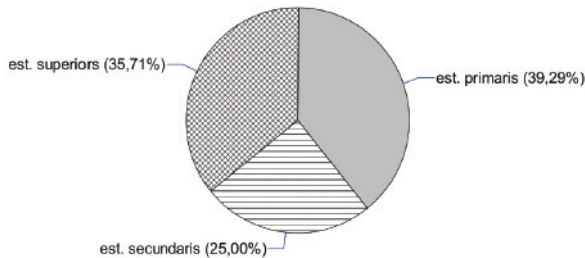
Quant al gènere dels enquestats (Gràfic 4), el 66,67% són dones, i el 33,33%, homes. Aquest resultat no és gens sorprenent a les aules de la Facultat de Filologia, on, des de fa com a mínim quinze anys, el percentatge d'estudiantess supera amb escreix notable el d'estudiants (Gabinet de Premsa de la Universitat de Barcelona 1997).

La llengua materna dels estudiants és, per àmplia majoria, el català (86,21%), seguida, en segon lloc, del castellà (13,79%) (Gràfic 5). En aquest aspecte, doncs, l'enquesta reflecteix amb claredat la situació habitual a les aules de Filologia Catalana: els dos idiomes cooficials de Catalunya hi conviuen, amb predomini del català però amb una representació prou destacada del castellà i, en alguns casos —que les

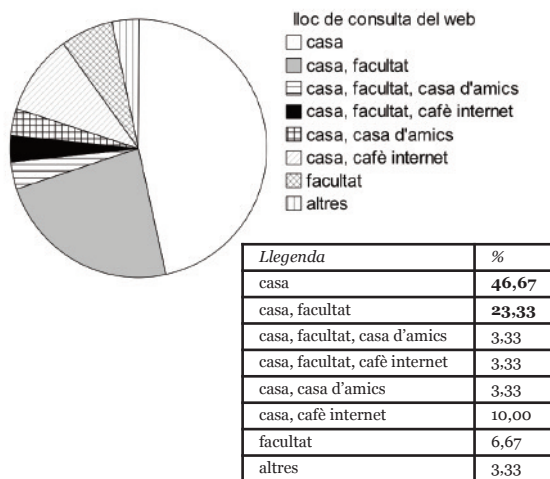
⁴ En el pla d'estudis actual, LC2 s'imparteix obligatòriament en el primer any de carrera. Això no obstant, en el curs 2010/2011, durant el qual es realitzaren les enquestes, encara hi havia una petita romanalla d'alumnes provinent del pla d'estudis anterior, en el marc del qual no es predeterminava tan estrictament l'any de carrera en què s'havia de cursar cada matèria.

Gràfic 6. Estudis del pare

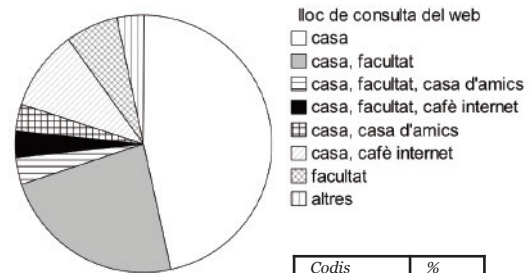
Gràfic 7. Estudis de la mare

Gràfic 8. Lloc de consulta de l'espai web

dades d'aquí no recullen— amb alternança equitativa de les dues llengües a la llar de l'alumne. Pel seu caràcter excepcional, tampoc no han quedat reflectits en l'enquesta els casos singulars d'estudiants amb altres llengües maternes, novinguts al país o fills de novinguts, alumnes de la carrera.⁵

Pel que fa a la formació acadèmica dels progenitors (Gràfics 6 i 7)⁶, els tres nivells d'estudis (primaris, secundaris i superiors) es reparteixen d'una manera bastant equitativa entre l'alumnat, amb un lleu predomini dels estudis superiors en el pare (42,86%) i dels estudis primaris en la mare (39,29%). La distribució aproximadament homogènia dels resultats assenyalava alguns dels canvis històrics de les darreres dècades: d'una banda, l'obertura de portes de la universitat pública, actualment accessible per a totes les capes socials (Módenes i López 2001); de l'altra, el procés

Llegenda
1. Permet accedir a continguts de l'assignatura en qualsevol moment
2. Facilita l'aprenentatge de la part de fonètica de l'assignatura
3. Aclareix algunes explicacions de classe
4. Es pot aprofundir en aspectes que s'han presentat a classe
5. Altres

Gràfic 9. Avantatges de l'ús de l'espai web

d'igualació que, progressivament, ha acostat la dona al nivell de formació mitjà de l'home (Gabinet de Premsa de la Universitat de Barcelona 1997; Pastor 2010) —i que, en l'estadi actual, sembla que ha assolit la paritat (Gràfic 4).

Els llocs de consulta preferents de l'espai web *Els sons del català* (Gràfic 8) són la llar (46,67%) i la llar i la facultat (23,33%), els dos àmbits d'estudi per als quals ha estat dissenyat i en els quals pensen els docents en el moment que el presenten a l'alumnat: com a eina de suport per a les explicacions a l'aula i com a material de consulta en el repàs i l'estudi posterior dels estudiants. Les altres opcions assenyalades (29,99%) són combinacions d'aquests dos espais d'estudi amb d'altres llocs (casa d'amics, cafè internet), i semblen respondre a les possibilitats individuals d'accés a la xarxa i/o als hàbits d'estudi en grup d'alguns dels alumnes.

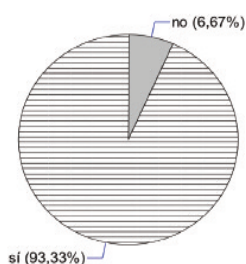
3.2 Observacions generals sobre l'espai web *Els sons del català*

La pregunta *Creus que l'ús de l'espai web millora la docència/aprenentatge de LC2?* ha rebut una resposta afirmativa en la totalitat dels casos. Es pot assumir, per tant, que la valoració global que en fa l'alumnat és indiscutiblement favorable.

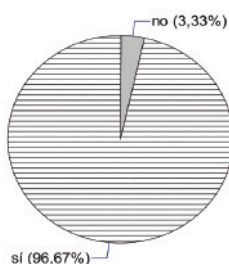
Quant als avantatges que l'alumnat creu que té l'ús del web (Gràfic 9), un 20% considera que són tots els que s'han llistat en l'enquesta (Gràfic 9): és a dir, que funciona tant de suport de les explicacions a l'aula com de material de consulta i d'aprofundiment en l'estudi. Un 20% més dels estudiants posa l'èmfasi en els avantatges 2 i 4, és a dir, en les facilitats per a l'estudi del bloc de fonètica i en la utilitat que té a l'hora d'ampliar els continguts exposats a classe. Un altre 20%, encara, ha sumat a l'avantatge 2 el 3, o sia que, a part del valor per a l'estudi dels continguts de fonètica, considera que el web també és útil a l'hora d'acabar els continguts exposats a classe. La diferència respecte de 4 és fina: a parts iguals, uns estudiants valoren el web en tant que eina d'aprofundiment en el temari de l'assignatura, i uns altres el valoren com a material de suport per a la comprensió dels

⁵ En les enquestes observades no es recull el cas de cap alumne de llengua materna no estatal; això no obstant, el professorat de l'assignatura té constància d'aquest perfil excepcional d'estudiant, reduït a un o dos alumnes per curs, en anys acadèmics anteriors.

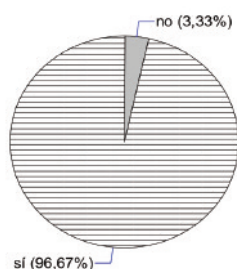
⁶ Veg. n.2, supra ↑.

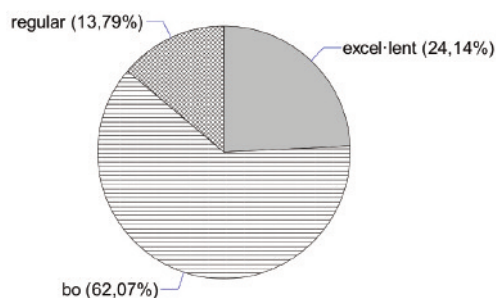
Gràfic 10. Utilitat del web per a altres assignatures

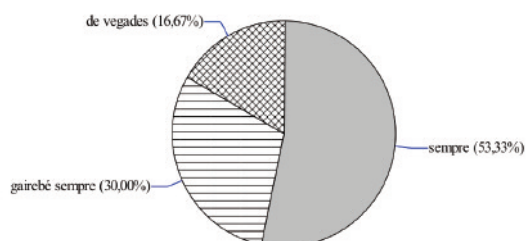
Gràfic 11. Recomanació del web a altres companys d'estudis.

Gràfic 12. Recomanació del web a persones que no cursen Filologia Catalana

Gràfic 13. Impressió del material audiovisual

Gràfic 14. Facilitat en la navegació per l'espai web

punts més difícils, densos o obscurs de les explicacions rebudes a l'aula. Un 10% més de l'alumnat considera que l'avantatge principal d'*Els sons del català* és 2, és a dir, que, de manera general, els fa més fàcil l'estudi d'un dels blocs de l'assignatura. Un altre 10% suma a aquest avantatge l'expressat a 1, és a dir, que en valora també la possibilitat d'accés als continguts del curs en qualsevol moment: tant a l'aula, quan s'introdueixen per primer cop, com al lloc d'estudi, quan es reprenen per repassar-los o ampliar-los. El 20% de l'alumnat restant valora el web per raons que combinen de maneres diferents els avantatges exposats fins ara. Sols un 3,33% ha afegit, al benefici 3, algun altre benefici no indicat en el llistat. Així mateix, convé de notar que la propietat més valorada del web (ja sia sola, ja sia combinada amb alguna altra) és l'expressada a 2 (facilitar l'aprenentatge de la fonètica). Per últim, els avantatges 3 i 4 són, sols o combinats amb els altres, els següents més repetits en les valoracions de l'alumnat. De tot això es desprèn que, en termes generals, els estudiants aprecien la utilitat del web, tant com a eina d'aprenentatge dels continguts de fonètica del curs com pel suport que proporciona en l'estudi i l'ampliació de les informacions exposades a l'aula.

La pregunta *Creus que l'espai web pot ser útil per a altres assignatures? (No cal que siguin de Filologia Catalana)* ha rebut una resposta afirmativa en el 93,33% dels casos (Gràfic 10). Per tant, la majoria de l'alumnat valora *Els sons del català* no sols com a eina d'estudi per a LC2, sinó també com a material de suport per a l'aprenentatge d'altres assignatures del grau o d'altres carreres afins.

La pregunta *Recomanaries l'ús del web a algun company d'estudis?* també ha estat resposta afirmativament per l'àmplia majoria dels enquestats (Gràfic 11). Queda clar, doncs, que els estudiants valoren la utilitat del web per a l'estudi d'alguns dels continguts impartits a les aules de Filologia Catalana.

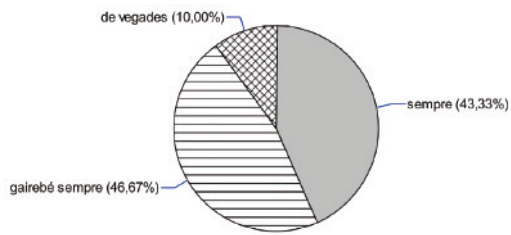
Pel que fa a la possibilitat de recomanar del web a persones que no cursin aquesta carrera (Gràfic 12), el 66,67% afirma que ho faria, mentre que el 33,33% creu que no. L'increment de les respostes negatives es deu, segurament, al caràcter específic i avançat que 1/3 de l'alumnat atribueix al web, cosa que potser el faria inadequat per a una persona que no s'ajusta al perfil d'estudiant de la carrera. La majoria dels enquestats, però, no considera que el web resulti inapropiat per a l'aprenent llec en la matèria, sinó que creu que proporciona informacions en un grau d'aprofundiment divers, vàlides tant per a l'estudiant no especialitzat en la matèria com per a l'alumne més avançat en el camp de la lingüística catalana.⁷

3.3 Facilitat d'ús del programa

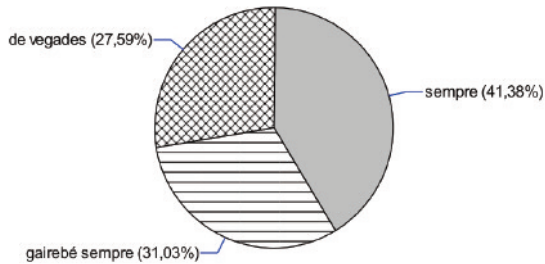
Quant a la impressió que els alumnes s'han format del material audiovisual del web (Gràfic 13), un 62,07% dels enquestats el considera bo; un 24,14%, excel·lent, i un 13,79%, regular. Sembla, doncs, que la majoria dels enquestats valora positivament el disseny, el so i la imatge d'*Els sons del català*, amb alguna possibilitat de millora; així mateix, convé notar que ningú no n'ha fet una valoració negativa.

Pel que fa a la facilitat d'ús de l'espai web (Gràfic 14), més de la meitat dels enquestats considera que *sempre* resulta

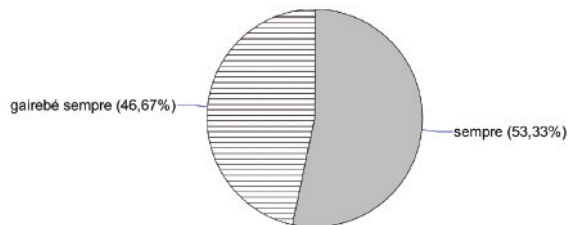
⁷ No disposem d'informació estadística que ens permeti d'establir si l'alumnat enquestat distingiria significativament entre estudiants d'altres graus de la Facultat de Filologia i estudiants d'altres carreres, de l'àmbit científic o humanístic, a l'hora de recomanar-los el web. Agraïm als revisors anònims de l'article aquesta puntualització, que inclourem en les enquestes dels propers cursos.

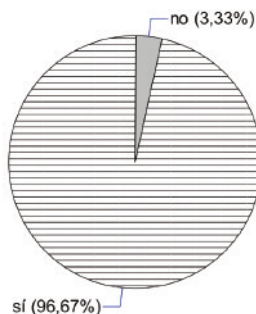
Gràfic 15. Dinamisme de l'espai web

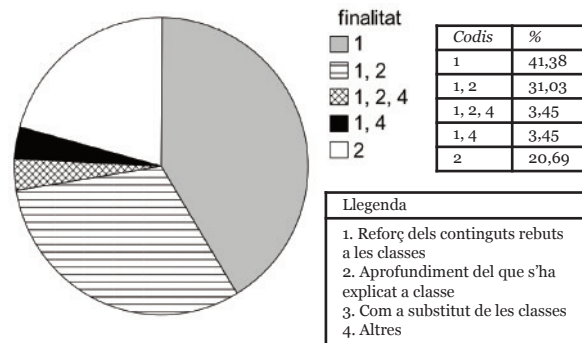
Gràfic 16. Amenitat de l'espai web

Gràfic 17. Possibilitat d'aprenentatge mitjançant l'espai web

Gràfic 18. Ús de l'espai web al llarg del curs

Gràfic 19. Finalitats de l'ús de l'espai web

senzill de navegar-hi (53,33%) i un 30% considera que *gairebé sempre* és així. Menys d'1/6 part de l'alumnat (16,67%) creu que *de vegades* és senzill d'explorar-lo; cap enquestat, per últim, no ha marcat l'opció *mai* a l'hora de quantificar-ne l'agilitat d'ús. Les valoracions generals, doncs, semblen novament positives amb algun aspecte millorable.

La majoria de l'alumnat també valora positivament el dinamisme del material audiovisual (Gràfic 15): un 46,67% considera que *gairebé sempre* resulta dinàmic; un 43,33% considera que *sempre* és així; un 10%, per últim, considera que sols és així *de vegades*. Cap alumne no ha considerat que el web *mai* no sigui àgil.⁸ Com en els dos darrers gràfics, doncs, els resultats indiquen una valoració generalment positiva d'aquest aspecte d'*Els sons del català*, amb alguna possibilitat de millora.

Les respostes a la pregunta *Resulta amè navegar per l'espai web?* (Gràfic 16) apunten la mateixa tendència que les tres qüestions anteriors: en efecte, la majoria dels enquestats considera que *sempre* és amè (41,38%), aproximadament 1/3 de l'alumnat considera que ho és *gairebé sempre* (31,03%) i, per últim, un 27,59% considera que sols ho és *de vegades*. Sembla, doncs, que en aquest cas les valoracions tornen a moure's entre l'excel·lència i la regularitat, amb algun aspecte millorable. Com en els casos anteriors, ningú no ha opinat que el web *mai* no resulti amè.

La pregunta *Creus que s'apren navegant per l'espai web Els sons del català?* ha rebut unes respostes menys matissades que les anteriors (Gràfic 17). En efecte, les opcions *de vegades* i *mai* no han estat escollides per cap alumne, i les respostes oscil·len entre *sempre* (53,33%) i *gairebé sempre* (46,67%). El caràcter positiu dels judicis, doncs, s'accentua més en aquest aspecte que en els anteriors.

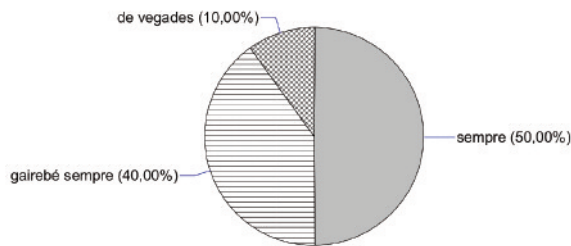
3.4 Aprenentatge dels continguts de l'espai web

La pràctica totalitat de l'alumnat enquestat (96,67%) assegura que ha utilitzat *Els sons del català* en algun moment al llarg del curs; sols un 3,33% assegura que no ho ha fet mai (Gràfic 18). En aquest sentit, doncs, es pot afirmar que els estudiants de l'assignatura consideren l'espai web com una eina d'aprenentatge i consulta bàsica.⁹

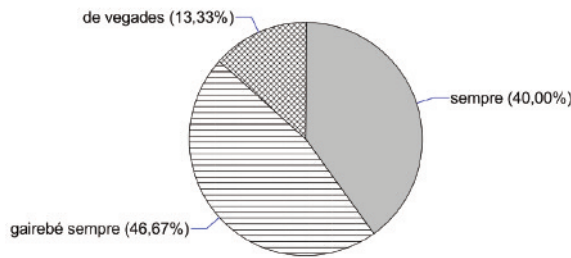
Quant a les finalitats amb què s'ha utilitzat l'espai web (Gràfic 19), la més referida és 1 (48,38%): la majoria dels estudiants, doncs, declara que usa *Els sons del català* per reforçar els continguts exposats a l'aula. La segona resposta més adduïda és una combinació de les raons 1 i 2 (31,03%), de manera que al fi de *reforçar* continguts s'hi suma també el d'*ampliar-los*; mentre que, d'altra banda, un 20,69% dels enquestats ha assenyalat sols la raó 2 com a motiu bàsic d'ús del web. Les altres respostes, ja minoritàries, han estat una combinació d'1, 2 i 4 (3,45%), de manera que al reforç i l'ampliació de continguts s'hi han sumat altres raons d'ús de l'espai web de naturalesa diversa, i, per últim, una combinació d'1 i 4 (3,45%), de manera que a la finalitat de reforçar els continguts se n'hi han afegit d'altres no especificades. Potser el més indicatiu d'aquest gràfic, tanmateix, és el que *no* hi apareix: cap alumne no afirma que utilitzi *Els sons del català* per al fi 3, és a dir, com a substitut de les classes. El fet, doncs, apunta el valor que el web té en tant que eina de treball complementària de les classes: per als alumnes, serveix per assentar els coneixements exposats a l'aula i aprofun-

⁸ Per a una descripció detallada del funcionament del web i del sistema informàtic que empra, veg. Carrera-Sabaté (en premsa).

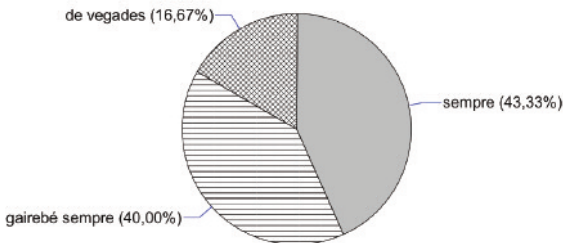
⁹ Això no obstant, encara no es disposa de resultats d'anàlítica web que corroborin l'ús declarat que en fan els alumnes.

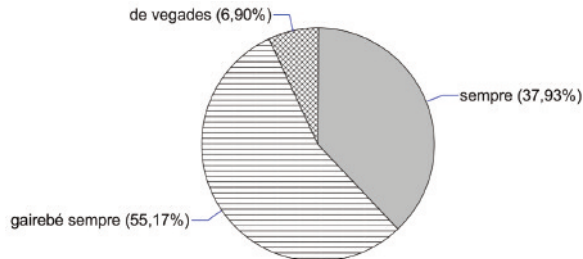
Gràfic 20. Inclusió dels aspectes fonamentals de fonètica i fonologia en l'espai web

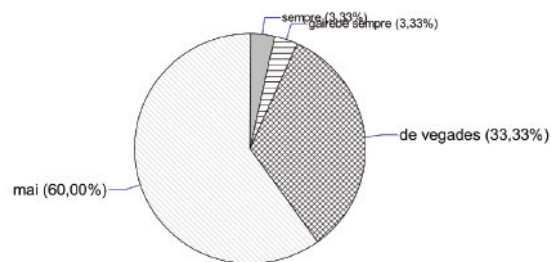
Gràfic 21. Claredat dels continguts de l'espai web

Gràfic 22. Atractivitat de l'aprenentatge mitjançant el web

Gràfic 23. L'aprofundiment amb què es tracten els continguts correspon al nivell de "Llengua catalana II. Descripció lingüística"?

Gràfic 24. Dificultats de comprensió d'algun apartat de l'espai web

dir-hi en el moment d'estudi.

La pregunta *Si no l'has utilitzat [l'espai web], per què?*, ha merescut una única resposta entre el 3,33% dels enquestats que assegura que no n'ha fet ús al llarg del curs (Gràfic 18). L'enquestat ha marcat com a raó d'això que *el material disponible no em resulta útil*, i ha rebutjat les altres dues possibles raons indicades: *perquè no és obligatori per a l'assignatura* i *perquè el web és difícil d'utilitzar*. Sembla, doncs, que no és ni la no obligatorietat de l'ús d'*Els sons del català* en el curs de *Llengua catalana II. Descripció lingüística* ni la (suposada) dificultat d'accedir-hi el que ha fet que l'alumne no consultés el web, sinó la (també suposada) inutilitat dels seus materials. Si bé l'opinió és absolutament minoritària i no significativa estadísticament, el cert és que caldria aprofundir una mica més en les raons argüïdes, perquè la resposta obre una clivella en la general idoneïtat declarada del web i, a més, és interessant per a millorar tant la interfície com la docència de l'apartat de fonètica de l'assignatura.

La qüestió *L'espai web Els sons del català conté els conceptes fonamentals de la part de fonètica i fonologia de l'assignatura?* ha merescut, com les il·lustrades en els gràfics 13, 14, 15 i 16, unes valoracions tripartides, que es decanten per l'excel·lència amb alguna possibilitat de millora (Gràfic 20). En efecte, el 50% de l'alumnat enquestat ha respost que *sempre* és així, el 40% opina que és així *gairebé sempre* i el 10% restant considera que sols és així *de vegades*. Els resultats generals, doncs, són novament positius; cap alumne, a més, no ha seleccionat l'opció que el web *mai* no conté els conceptes imprescindibles.

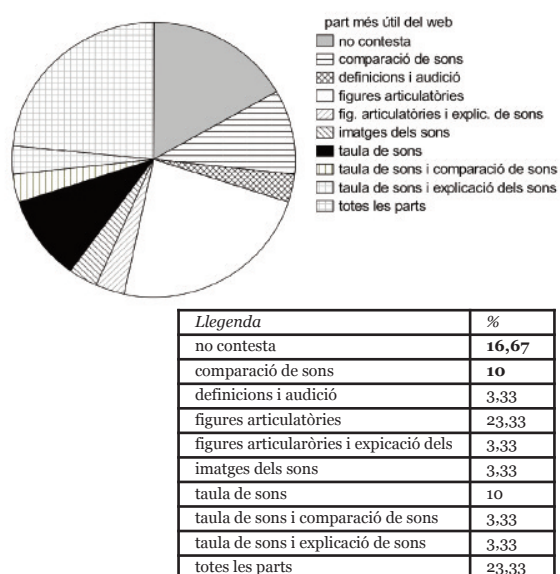
Les respostes de la pregunta *Els continguts de l'espai web Els sons del català són suficientment clars?* avancen en aquesta mateixa línia (Gràfic 21): el 40% dels enquestats considera que *sempre* ho són; pràcticament la meitat (46,67%) considera que ho són *gairebé sempre* i el 13,33% restant considera que sols ho són *de vegades*. Cap alumne ha indicat que els continguts *mai* no siguin prou clars.

En la pregunta *L'estructura dels continguts fa que l'aprenentatge sigui atractiu?* (Gràfic 22) la resposta *de vegades* (16,67%) ha augmentat lleugerament més respecte de les qüestions anteriors; amb tot, l'àmplia majoria opina que l'aprenentatge a partir de l'ús del web *sempre* (43,33%) o *gairebé sempre* (40%) resulta atractiu.

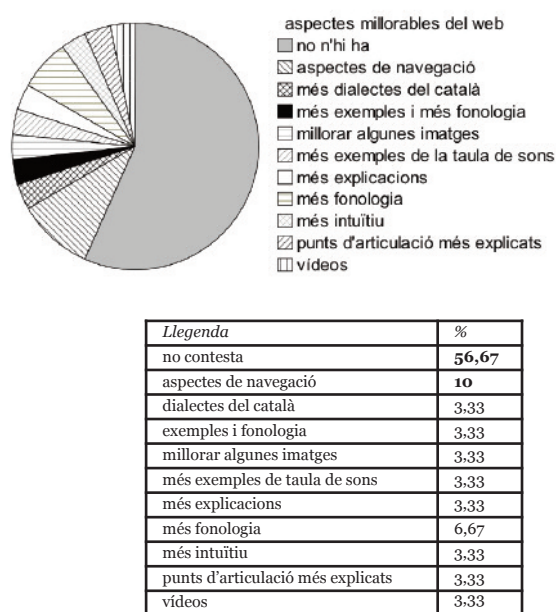
En canvi, la pregunta *L'organització dels materials de l'espai web ajuda per aconseguir l'aprenentatge?* ha obtingut una resposta incontrovertiblement positiva: tots els enquestats —fins i tot el que, contradictòriament, havia declarat que no emprava el web— han respost que *sempre* és així. En aquest cas, doncs, les valoracions es decanten obertament per l'excel·lència.

Pel que fa a la concordança en l'aprofundiment en els continguts foneticofonològics entre el web i l'assignatura (Gràfic 23), més de la majoria de l'alumnat ha considerat que el temari exposat a l'aula i el que s'exhibeix al web es corresponen *gairebé sempre* (55,17%), mentre que un 37,93% és més taxatiu i afirma que *sempre* hi ha correspondència. Novament, doncs, la majoria de les valoracions són (matisadament) positives. El 6,90% dels enquestats restant, en canvi, obre la porta al decalatge entre el web i l'aula i considera que només hi ha concordança *de vegades*, tot i que no especifica en quin sentit —si el temari de l'assignatura

¹⁰ Atesa la rellevància estadística de la resposta, en les enquestes dels propers cursos s'aprofundirà en aquesta qüestió.

Gràfic 25. Part del web considerada més útil

Gràfic 26. Aspectes millorables del web

supera el contingut del web o si és a la inversa.¹⁰

El 60% dels alumnes enquestats afirma que *mai* no ha tingut problemes per comprendre els apartats del web, i un 33,33% assegura que sols n'ha tingut *de vegades* (Gràfic 24). Sols el 6,66% dels enquestats ha valorat negativament la intel·ligibilitat del web: un 3,33% assegura que *gairebé sempre* ha tingut problemes de comprensió, i el 3,33% restant afirma que n'ha tingut *sempre*. Com en els altres apartats, els informants fan una valoració d'aquest aspecte del web majoritàriament positiva, amb cert espai per als matisos i la millora.

La pregunta *Quina és la part que t'ha resultat més útil de l'espai web?* ha rebut un espectre variat de respostes

(Gràfic 25). Les dues més escollides han estat les *figures articuladòries* (23,33%) i *totes les parts* (23,33%), seguides de *taula de sons* (10%) i *comparació de sons* (10%). Un 3,33% dels enquestats ha considerat que la part de *definicions i audició* era la més útil i un altre 3,33% ha escollit la de *imatges dels sons*; la resta de les valoracions combinen, en percentatges iguals, *figures articuladòries i explicació dels sons* (3,33%), *taula de sons i comparació de sons* (3,33%) i *taula de sons i explicació dels sons* (3,33%). Un 16,67% dels enquestats, per últim, s'ha abstingut de respondre. La diversitat de la tria dels alumnes s'ha d'entendre, creiem, en sentit positiu: les seves respostes no subratllen acusadament un únic aspecte del web, desatenent-ne les altres, sinó que, de manera més o menys homogènia, i amb certa deferència per l'apartat de figures articuladòries —que, sol o combinat amb d'altres seccions, és el més escollit—, destaquen distints aspectes del web que els han estat útils. Això és indicador, per tant, del profit que consideren que es pot treure de les funcions variades que ofereix l'espai web.

La pregunta *has trobat a faltar alguna informació?* ha estat resposta negativament per tots els alumnes enquestats; aquest fet, doncs, se suma a les seves consideracions sobre la bona utilitat del web. La pregunta *Creus que hi ha algun aspecte millorable?*, en canvi, ha rebut un ventall de respostes matisat (Gràfic 26). La majoria dels enquestats ha considerat que *no n'hi ha* (56,67%), mentre que un 10% considera que els *aspectes de navegació* mereixen una revisió, i un 6,67% opina que caldria que al web hi haguessin més continguts de fonologia. La resta d'enquestats ha considerat, en percentatges iguals, que caldria il·lustrar el web amb *més dialectes del català* (3,33%), amb *més exemples i més fonologia* (3,33%), amb *més exemples de la taula de sons* (3,33%), amb *més explicacions* (3,33%) o amb *més vídeos* (3,33%); d'altres, en canvi, consideren que caldria *millorar algunes imatges* (3,33%), fer el web *més intuïtiu* (3,33%) o explicar més els punts d'articulació (3,33%). Tal com hem comentat al llarg de les anàlisis d'algunes respostes, també en aquest aspecte sembla que l'opinió general que els alumnes tenen del web frega l'excel·lència, amb alguns aspectes susceptibles de revisió i millora.

4. Conclusions

Segons l'enfocament de la psicologia cognitiva d'aprenentatge, l'ús de materials multimèdia a la universitat (sobretot si presenten una orientació adequada i es troben ben combinats amb altres recursos didàctics) pot afavorir els processos d'ensenyament i d'aprenentatge grupals i individuals (Ortiz Torres 2001, Sánchez 2009). Diversos autors (vegeu, per exemple, Sánchez 2009) han assenyalat alguns avantatges de l'ús de materials multimèdia, com ara: 1) proporcionar informació als discents, 2) fomentar l'interès dels estudiants, 3) mantenir una activitat intel·lectual continuada, 4) orientar aprenentatges mitjançant entorns docents, 5) facilitar un aprenentatge a partir d'errors, 6) facilitar l'avaluació de continguts. Cal tenir en compte, però, que la clau de l'eficàcia didàctica de qualsevol material es troba en la capacitat de ser utilitzat adequadament en cada situació i també en el fet que les propostes didàctiques integrin de manera conjunta estudiants i professorat.

Tenint en compte aquests aspectes, les valoracions dels estudiants de LC2 en relació amb la utilitat de l'espai web *Els sons del català* apunten a considerar-lo una eina molt eficaç i àmpliament utilitzada en el marc de l'assignatura que han cursat. A més a més, es valora com una eina de tre-

ball complementària a les classes, la qual serveix per assentar els continguts tractats i, a més, potencia l'aprenentatge autònom de l'estudiant en el sentit que permet l'aprofundiment dels continguts presentats a les classes a mesura que es consulten diversos apartats de la interfície.

Si tenim en compte els tres grans apartats que han format part de la prospecció (observacions generals de l'espai web, facilitat d'ús del programa i aprenentatge dels continguts específics de l'assignatura) tots conflueixen en un punt similar: l'excel·lència de l'espai web. Evidentment, en cada apartat es troben matisos que han de permetre millorar tant la forma com la utilització d'aquesta interfície en l'assignatura. En aquest sentit se situen les observacions sobre alguns problemes de navegació detectats en l'espai web, la necessitat d'ampliar les mostres a altres dialectes del català o la introducció d'aspectes de fonologia; els dos primers aspectes estan en procés de ser modificats, mentre que del tercer caldrà valorar-ne la pertinència i les possibilitats d'incorporació. Quant a la utilització d'*Els sons del català* en el marc de LC2, potser caldria que el professorat dediqués una mica més de temps a la descripció de l'espai web o bé que en la mateixa interfície es revisés la introducció dels continguts.

Sens dubte aquesta és una primera presa de contacte amb alguns dels estudiants que utilitzen *Els sons del català* com a eina d'aprenentatge autònom i regulat. Per tal de poder afinar una mica més els resultats caldria un estudi longitudinal més extens, on també s'ampliés la resposta d'algunes preguntes per tal de conèixer les raons d'algunes valoracions menys afortunades com ara la impressió dels materials que apareixen al web o la facilitat de navegació.

5. Bibliografia

- Carrera-Sabaté, Josefina (2012). *Els sons del català. Una propuesta para la docencia de la fonética catalana*. Dins: Cruz, M. i Trenchs, M. (eds.) *Experiencias de innovación docente en la enseñanza universitaria de las Humanidades*. Barcelona: Octaedro, pp. 73-89.
- Codina, Lluís (2005). Metodología de Análisis y Evaluación de Recursos Digitales en Línea. *Versión 6.3*, <http://www.lluiscodina.com/metodos/metodov63.doc>
Data de consulta: octubre de 2005.
- Dede, Christopher J. (1992). The future of multimedia: Bridging to virtual worlds. *Educational Technology*, 32, pp. 54-60.
- Duchastel, Philippe (1990). Examining cognitive processing in hypermedia usage. *Hypermedia*, 2 (3), pp. 221-233.
- Ferrer, R.; Reig-Ferrer, A.; Fernández-Pascual, Ma. D.; Albaladejo-Blázquez, N.; Herranz-Bellido, J.; Caruana-Vañó, A.; Vallejo-Muñoz, E.; Díez-Jorro, M.; Giner-Alberola, S.; Hernández-Ramos, C.; Sánchez-San Segundo, M.; Hidalgo-Gómez, C. (2012). Aplicación y evaluación de contenidos multimedia en entornos virtuales de enseñanza-aprendizaje en formación universitaria. En Universitat d'Alacant (ed.) *Actes de les X Jornades de Xarxes d'Investigació en Docència Universitària 2012*. Alacant: Universitat d'Alacant, <http://web.ua.es/en/ice/jornadas-redes/documentos/posters/245781.pdf>
- Gabinet de Premsa de la Universitat de Barcelona (ed.) (1997). Universitat s'escriu en femení. *La Universitat* 1, p. 5.
- Kommers, Piet.; Lanzing, Jan (1997). Mapas conceptuales para el diseño de sistemas de hipermedia. Navegación por la Web y autoevaluación. En Vizcarro, C. i León, J. (eds.). *Nuevas tecnologías para el aprendizaje*. Madrid: Pirámide, pp. 102-127.
- Landow, George P. (1995). *Hipertexto. La convergencia de la teoría crítica contemporánea y la tecnología*. Barcelona: Paidós.
- Módenes, Juan; López, Julián (2001). *Els joves catalans en el 2011: els canvis que vénen*. Barcelona: Centre d'Estudis Demogràfics.
- Ortiz, Emilio (2001). El enfoque cognitivo del aprendizaje y la informática educativa en la educación superior. En Congreso Internacional Online de Psicología Aplicada (11 al 18 de novembre de 2001), CIOPA 2001, <http://www.psicologia-online.com/ciopa2001/actividades/18>. Data de consulta: 20.08.2012.
- Pastor, Inma (2010). Les dones a la universitat: de la igualtat d'oportunitats a la igualtat efectiva? En Consell Interuniversitari de Catalunya (ed.). *Doctes, doctores i catedràtiques. Cent anys d'accés lliure de la dona a la universitat*. Barcelona: Consell Interuniversitari de Catalunya – Generalitat de Catalunya.
- Paloma, David; Montserrat, Mònica (2012). L'aprenentatge autònom dels criteris de pronunciació de la llengua catalana estàndard. Resultats d'una experiència basada en l'obra en línia "Diccionari de dubtes del català oral". Barcelona: CIDUI 2012.
- Sánchez, Hilda (2009). *Diseño, Desarrollo y Evaluación de Material Educativo Digital sobre la Anatomofisiología del Hipotálamo: una experiencia*. La Plata: Universidad Nacional de la Plata.
- Tejada, Jesús (1999). ¿Sobre papel o hipermedia? Efecto de dos tipos de materiales de adiestramiento informático en el acceso, resultados de aprendizaje y percepciones de usuarios inexpertos. En Moreira, M. A. (ed.). *Actas del IV Congreso de Tecnología Educativa Edutec99. Nuevas tecnologías en la formación flexible y a distancia*. Sevilla: Universidad de Sevilla, 1999, pp. 143-148. http://www.quadernsdigitals.net/datos_web/hemeroteca/r_11/nr_184/a_2487/2487.htm.

6. Annex. Model d'enquesta omplert pels alumnes enquestats.

Dades generals

1. Edat: _____
2. Curs: _____
3. Home ____ Dona ____
4. Situació laboral
Estudiant ____
Estudiant-treballador ____
5. Llengua materna:
Català ____
Castellà ____
Altres: ____
6. Estudis dels pares:
Pare: estudis primaris ____ estudis secundaris ____ estudis superiors ____
Mare: estudis primaris ____ estudis secundaris ____ estudis superiors ____
7. On consultes l'espai web *Els sons del català*?:
1. Casa ____
2. Facultat ____
2. Casa d'un amic ____
3. Cafè Internet ____
4. Feina ____
5. Altres: ____

Observacions generals sobre l'espai web Els sons del català

8. Creus que l'ús de l'espai web millora la docència/aprenentatge de «Llengua catalana II. Descripció lingüística»?
Sí ____
No ____
9. Quins avantatges creus que té la utilització de l'espai web *Els sons del català* per a l'assignatura «Llengua catalana II. Descripció lingüística»? (Pots marcar-ne més d'un.)
Permet accedir a continguts de l'assignatura en qualsevol moment ____
Facilita l'aprenentatge de la part de fonètica de l'assignatura ____
Aclareix algunes explicacions de classe ____
Es pot aprofundir en aspectes que s'han presentat a classe ____
Altres (explicita'ls): _____
10. Creus que l'espai web pot ser útil per a altres assignatures? (no cal que siguin de Filologia catalana)
Sí ____
No ____
11. Recomanaries l'ús del web a algun company d'estudis?
Sí ____
No ____
12. Recomanaries el web a altres persones que no segueixin els estudis de Filologia catalana?
Sí ____
No ____

Facilitat d'ús del programa

13. Impressió del material audiovisual
EXCEL·LENT
BO
REGULAR
DOLENT
14. Resulta fàcil navegar per l'espai web?
SEMPRE
GAIREBÉ SEMPRE
DE VEGADES
MAI
15. El material audiovisual és dinàmic?
SEMPRE
GAIREBÉ SEMPRE
DE VEGADES
MAI

16. Resulta amè navegar per l'espai web?

SEMPRE
GAIREBÉ SEMPRE
DE VEGADES
MAI

17. Creus que s'aprèn navegant per l'espai web *Els sons del català*?

SEMPRE
GAIREBÉ SEMPRE
DE VEGADES
MAI

Aprenentatge dels continguts de l'espai web

18. Al llarg del curs, has utilitzat l'espai web?

Sí ____
No ____

19. Si l'has utilitzat, amb quina finalitat?

Reforç dels continguts rebuts a les classes ____
Aprofundiment del que s'ha explicat a classe ____
Com a substitut de les classes ____
Altres: _____

20. Si no l'has utilitzat, per què?

Perquè no és obligatori per a l'assignatura ____
Perquè el web és difícil d'utilitzar ____
Perquè el material disponible no em resulta útil ____

21. L'espai web *Els sons del català* conté els conceptes fonamentals de la part de fonètica i fonologia de l'assignatura?

SEMPRE
GAIREBÉ SEMPRE
DE VEGADES
MAI

22. Els continguts de l'espai web *Els sons del català* són suficientment clars?

SEMPRE
GAIREBÉ SEMPRE
DE VEGADES
MAI

23. L'estructura dels continguts fa que l'aprenentatge sigui atractiu?

SEMPRE
GAIREBÉ SEMPRE
DE VEGADES
MAI

24. L'organització dels materials de l'espai web ajuda per aconseguir l'aprenentatge?

SEMPRE
GAIREBÉ SEMPRE
DE VEGADES
MAI

25. L'aprofundiment amb què es tracten els continguts correspon al nivell de «Llengua catalana II. Descripció lingüística»?

SEMPRE
GAIREBÉ SEMPRE
DE VEGADES
MAI

26. Has tingut dificultats per comprendre alguns apartats de l'espai web?

SEMPRE
GAIREBÉ SEMPRE
DE VEGADES
MAI

27. Quina és la part que t'ha resultat més útil de l'espai web?

28. Has trobat a faltar alguna informació?

29. Creus que hi ha algun aspecte millorable?

No n'hi ha ____

Aspectes de navegació ____

Més contingut de fonologia ____

Més dialectes del català ____

Més exemples de la taula de sons ____

Més explicacions sobre els sons ____

Més vídeos ____

Millora d'imatges ____

Més intuïtiu ____

| Cita recomendada de este artículo

Carrera-Sabaté, Josefina i Cabrera Callís, Maria (2013). *Els sons del català: una eina d'aprenentatge autònom?* @tic. revista d'innovació educativa. (nº 10). URL. Fecha de consulta, dd/mm/aaaa.